

DÉLMAGYARORSZÁG

Kedd, 1938. szept. 13.

Politikai napilap

XIV. évfolyam 195. sz.

A Rassay-napok után

Csak aki ott volt a szombat esti vacsorán s látta azt, hogy a pártvacsorára jelentkezőket nem lehetett elhelyezni az ipartestület nagytermében, csak aki végigkísérte Rassay Károlyt tanyai útján s látta, hogy Szatymazon, Felsőtanyán, Rőszkén, Szentnihiláteken, Domaszéken és Feketeszállán, a Várostanyán és Zákányban milyen fogadtatásban részesítette képviselőjét a szegedi tanya népe, csak az tudja lemérni a közhangulatnak azt a mély és nagy változását, ami a lelkekben végbement. Természetesen ennek a tömegmozgalomnak nagy sikerét jelentős részben azzal a ragaszkodással, tisztelettel és szeretettel kell magyarázni, ami Rassay személyét Szegeden körülveszi s ami képviselői és törvényhozói munkásságát kíséri, ez azonban nem cáfolja, sokkal inkább erősíti azt, amit a jelenségek összehangolódó értelme mutat. Miért mélyül el a város és tanya polgárságának lelkében az az elismerés és tisztelet, ami Rassay Károly törvényhozói munkáját és közéleti harcait kíséri? Miért van ennek a harcnak olyan rezonanciája a lelkekben, annyi együttérzés miért kíséri minden szavát és minden állásfoglalását, hogy azt már a szabadon megnyilatkozó polgári közvéleménynek is lehet tekinteni?

Ha bármely küzdelem jogosultságát akarjuk megvizsgálni, a harcos törekvésein kívül néznünk kell annak az álláspontnak helyességét is, ami ellen a harc folyik. S ezért állítjuk azt, hogy nem kísérhetné Rassay Károly harcait a szegedi polgárságnak ez az egyre hatalmasabb arányokban megmutató helyeslése, ha a szegedi polgárság helyeselné, jónak, kívánatosnak tartaná azokat az elhatározásokat és intézkedéseket, amelyek ellen Rassay Károly nem a maga, de a magyar polgárság harcát vívja meg. Ami Szatymazon történt, az nemcsak Rassay Károly és a tanyai polgárság viszonyát, hanem az egész kort jellemzi, — Rassay Károly a zsidókérdésről beszélt a szatymazi polgárság előtt, — legalább kétszázötven választópolgár volt jelen — s a tanya népe megtapsolta Rassay Károly beszédét, amikor a zsidókérdésről beszélt s amikor a kormány erre vonatkozó programjának tévedéseit, helytelenségét, inkább sérelmeket okozó, mint sebeket gyógyító hatását s a javaslatokkal szemben a maga emberséges, humánus és európai követeléseit ismertette. A tanya fiatalságának komolytalan része előtt lehet talán tapsokat aratni uszítással és a gyűlölködés hangjával, de a józan gondolkodású, tisztán látó, türelmes és bölcs tanya polgárság mindig különbséget tud tenni azok között, akik gonosz felelőtlenséggel akarják a gyűlölködés szenvedélyét lelkükbe lopni s akik érezvén minden kimondott szavukért és minden állásfoglalásukért a felelősséget az alkotó, a termékeny, a közérdeket szolgáló politika támogatását kéri tőle.

Csudálatos, vigasztaló, erőt adó és céltmutató összetalálkozása volt ez a három nap a város és tanya népének, akik találkozni tudtak most abban a programban, a közélet, a politika és gazdasági rendszer jelenségeinek abban a megítélésében, ami együttvé-

— Rassay Károly törekvéseit és programját adja. Rassay Károlyt törvényhozói, közéleti és publicisztikai munkája Budapesten tartja, nem jöhet minden héten közénk, hogy a szervezkedésnek és agitációnak azt a munkáját végezze el, amit az élettapasztalatok a pártra biznak. A három nap sikere s ennek megfontolása kell, hogy egy irányban végre elindítsa a magunk küzdelmének útját is. A szegedi polgárságnak, amelyik találkozni tudott Rassay Károly ünnepelésében, találkoznia kell Rassay Károly követésében is. Nem bukhatunk meg annyira (s avizsga ismétlésének minden kilátása nélkül), a politika érettségi vizsgáján, hogy Rassayt ünnepeljük s Rassay politikai ellenfeleit kövessük. Amerre Rassay járt a szegedi tanyákon végig, a csatlakozásnak olyan jelenségeivel találkozott, amire tizenkét évi szegedi képviselősége alatt a legforróbb siker napjaiban sem volt példa. De őszintén megmondjuk azt is, arra a sikerre sem volt példa, amit a szombati pártvacsera bizonyít. Ezek a jelenségek

két irányban hasznosíthatók a közélet harcai számára, egyfelől világosan demonstrálják azt, hogy ez a polgárság Rassay Károly személye és politikája mellett áll s a szíve mélyéből helyesli, jogosnak, szükségesnek, a nemzet érdekében állónak tartja azt a harcot, amit Rassay Károly folytat, másfelől kötelességünké teszi azt, hogy — ne hagyjuk a tüzet kialudni. Szegeden nemcsak akkor legyen pártélet, amikor Rassay Károly Szegeden van, mert ha őt pótolni nem is tudjuk, vannak feladatok, vannak kötelességek, melyeket távollétében is végeznünk kell. S minél őszintébb, minél elementárisabb, minél bizonyítottabb siker kísérte most utján Rassay Károlyt Szegeden, annál szervezettebben, annál szívesebben, időnként és filléreinket annál kevésbé sajnálva kell elvégeznünk azt a munkát, amit Rassay Károly politikai programjának szolgálata, a legszebb és legtermékenyebb magyar tradíciók őrzése és folytatása tesz kötelességünké.

London és Páris kedden válaszol Hitler beszédére

A helyzet komoly, de a tárgyalások folytatása nem lefelelten — Hitler bejelentette, hogy a nyugati határon még az év végével teljesen elkészül a négyszeres erődítési vonal 17 ezer páncél- és betonművel — „Németország részéről nem történt semmi támadó fellépés, de minden ütésre visszaütéssel válaszolok”

London, szeptember 12. Az egész világ lázas érdeklődéssel fordult a hétfőn lejátszódó események felé, amikor bejelentették Hitler nyilatkozatát a cseh válság ügyében. London lázas izgalomban várakozott az eseményekre, a miniszterek nem távoztak el Londonból, teljes permanenciában várták az eseményeket. Hétfőn délelőtt összeült a rendkívüli angol minisztertanács, délután pedig a francia kormány ült össze.

London készenlélben

London, szeptember 12. Déli egy órakor széledtek szét a miniszterek a miniszterelnöki palotából. A minisztertanács a kabinet 22

tagja közül 20-an vettek részt. Mialatt a minisztertanács folyt, Masaryk londoni cseh-szlóvak követ a külügyi hivatalban járt és hosszasan beszélgetett Sir Robert Vansittarddal, az angol kormány diplomáciai tanácsadójával.

A miniszterelnöki palotából délután a következő hivatalos közlést adták ki:

— A kormány ma már nem tart újabb minisztertanácsot, Chamberlain miniszterelnök egész napon át a miniszterelnöki palotában maradt és indokolt az a feltevés, hogy Halifax külügyminiszterrel és az angol kormány többi vezető tagjával érintkezésben fog állni este, amikor Hitler kancellár Nürnbergben elmondja beszédét.

Hitler beszéde

Nürnberg, szeptember 12. Hitler hétfőn este tartotta meg a pártkongresszust bezáró beszédét a kongresszusi csarnokban. Beszédében először visszaillesztést vetett az 1923-ban Nürnbergben tartott első pártnagygyűlésre.

— Ma ugyanezt a harcot kell látnunk, amit egykor az ország belsejében vívtunk, most a körülöttünk levő világ ugyszólván egységes frontot alkot ellenünk és éppen úgy vagyunk ma tanui annak, hogy miként szövetkezik a demokrácia a bolsevizmussal a nemzeti szocialista Németország ellen. Azt látjuk, hogy az ugynevezett nemzetközi demokrácia együtthalad a moszkvai bolseviz-

mussal. Felmerült az a kérdés, hogy vajon miért éppen

a demokráciával

akarunk foglalkozni. Ez ökönt azért történik, mert a demokraták úgy állítják be önmagukat, mintha valóban népboldogítók lennének. Az autoritativ államokról pedig azt állítják, hogy nem egyebek diktatúráknál. És mit látunk? A világon csak két olyan ország van, amelynek lakossága 99 százalékban sorakozik kormányai mögé. Ami a többi, ugynevezett demokráta országokban történik, nem egyéb, mint félvezetett közvélemény fenntartása és további félvezetése — mon-